

ČETRT STOLETJA (Junjska razmišljanja)

MARKO KREMŽAR

Bilo je pred petindvajsetimi leti, ko je upanje postalo resnica. Slovenci v zdomstvu, posebno tisti, ki smo zapustili domovino kot begunci in vztrajali kot člani politične emigracije, smo trdno upali, da se v domovino nekoč vrne svoboda in z njo resnica, ter da se bo uresničil sen o slovenski državi. Črpali smo sile iz prepričanja: »nekoč bo«.

V pričetku devetdesetih let so se jasno pokazali znaki propadanja sovjetskega imperija pa tudi brezizhodnost jugoslovanskega komunizma. Na obzorju so se pojavili obrisi slovenske državne samostojnosti, v domovini je nastala demokratična opozicija, v tujini je strnila vrste politična emigracija. Sanje so postajale resničnost. V Sloveniji je narod s plebiscitom začrtal novo pot prvi povojni demokratični vladi. Brez podpore velesil je ta razglasila državno samostojnost ob razkrajanju totalitarne Jugoslavije. Slovenska zastava zaplapola sredi Ljubljane kot simbol slovenske države, ki doživi svoj ognjeni krst v desetdnevni vojni. Slovenska zmaga. Sovražne sile morajo zapustiti slovensko ozemlje. Zdomska Slovenija z vseh kontinentov združi sile za doseg mednarodnih priznanj slovenske države.

Slovenski narodni odbor v emigraciji zaključi svoje delovanje s sklepno izjavo. Dočakali smo svobodo. Resnica o množičnih povojnih pobojih, ki jih je komunistična partija skušala zakriti, postane znana tudi rojakom v domovini. Spominske slovesnosti v Rogu, Teharjah, odkritje grozot Hude jame in nad 600 prikritih morišč. Zločin je znan, a ni obžalovan, niti sojen. Nad žrtvami komunističnih likvidacij ostaja senca klevete. Demokracija je šibka, republika je na papirju. Po četrtoletni državni samostojnosti ohranjajo stare, nedemokratske sile v svojih rokah vse veje oblasti, šolstvo, večino gospodarstva in medijev. Diaspora, skupaj z mnogimi rojaki v domovini in zamejstvu, ohranja poslanstvo spomina in pričevanja, ker v domovini nova demokracija še nima dovolj moči, da bi odpravila stare krivice in strukture laži.

Novi časi, nespremenjene dolžnosti. Zakaj nam je Bog ohranil življenje, čemu obvaroval naš rod, da ni končal ob koncu vojne in revolucije na množičnih moriščih? To ve le On. A smemo misliti, da tudi zato, da ohranjamo resničen, nepokvarjen spomin na nje, ki jim je zlo stoletje, zaradi zvestobe Bogu in narodu, vzelo življenje in dobro ime. Da pričamo resnico. Zato gojimo in bomo gojili med nami iz roda v rod vezi spomina, ki nam s silo resnice krepijo zavest, utrjujejo identiteto in dajejo našemu življenju in delu globlji smisel.

Cena razmeroma mirnega prehoda iz totalitarnega režima v slovensko državno samostojnost je čas, ki se nam zdi dolg, a ki teče brez prestanka in se počasi izteka. Zaupati moramo, da bo ta cena prej ali slej izplačana. Luč bo pregnala temo, duh bo razblinil meglo, resnica, ki jo ohranja spomin, bo odpravila ostanke zla, ki se hrani z lažjo. Takrat se bodo vrnili tudi med danes brezbrizne rojake, kjerkoli so, upanje in zaupanje, veselje in samozavest, takrat bodo slovenski mučenci, žrtve komunistične revolucije in naši priprošnjiki, dosegli čast oltarja. Nekoč bo!

Nov slovenski sodnik v EU

Devetletni mandat je pretekli ponedeljek prevzel odvetnik Marko Bošnjak, ki ga je Parlamentarna skupščina Sveta Evrope izvolila za novega slovenskega sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice.

Dvainštiridesetletni Bošnjak je po študiju leta 2002 doktoriral na ljubljanski Pravni fakulteti. Na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici je bil od leta 2012 izredni profesor za kazensko pravo, predaval pa je tudi na drugih fakultetah, med drugim je bil višji znanstveni sodelavec Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti in svetovalec ustavnega sodišča. V javnosti je znan predvsem kot zagovornik v nekaterih odmevnih sodnih zadevah - v zadnjem času predvsem v postopkih proti nekdanjemu mariborskemu županu Francu Kanglerju in nekdanjemu prvemu človeku Istrabenza Igorju

Bavčarju. Zagovarjal je tudi prvoobtoženega v zadevi Balkanski bojevniki Dragana Tošića, koprškega župana Borisa Popoviča ter nekdanjega nosilca franšize Diners za Slovenijo Tomaža Lovšeta.

Izzivi, s katerimi se ukvarja sodišče za človekove pravice, so po njegovih besedah naslednji: razvoj in poglobljanje obstoječe sodne prakse na področju mednarodnega varstva človekovih pravic in krepitev zaupanja v oči pritožnikov, držav, ki so pogodbenice konvencije.

Na spletni strani Evropskega sodišča za človekove pravice je zapisano, da sodniki ne zastopajo stališča države, iz katere prihajajo, pač pa so pri svojem delu popolnoma neodvisni. Prav tako se ne smejo ukvarjati z dejavnostjo, ki bi bila nezdržljiva z njihovo naravo dela in odgovornostmi, ki jih ta prinaša.

Poznanje zgodovine

Ko se spominjamo četrtoletja rojstva slovenske države, se v javnosti nemalokrat pojavita vprašanja, kako dobro to obdobje zgodovine poznajo mladi in kakšen odnos imajo do njega. Poslanci največje opozicijske stranke so tudi zato zahtevali razpravo v državnem zboru o vključevanju slovenske osamosvojitve v izobraževalne programe. Skupna seja parlamentarnih odborov za izobraževanje in za obrambo v tem tednu se je vrtela predvsem okoli odpovedi predavanja Toneta Krkoviča na ljubljanski Gimnaziji Jožeta Plečnika in šolskih vsebin, povezanih z dogajanjem pred 25 leti.

Na sejo so bili med drugim povabljeni predstavniki Gimnazije Jožeta Plečnika. Profesorica zgodovine Anamarija Štimec je povedala, da se je za povabilo Krkoviča odločila, ker je po njenih besedah prvovrstni zgodovinski vir o slovenski osamosvojitvi. Njen predlog je soglasno podprl aktiv profesorjev zgodovine. »Ko je bilo na šolskem spletu objavljeno, da predavanje bo, je po nekaj dneh nastopila določena skupina učiteljev, nezgodovinarjev, ki je ravnatelja, če lahko uporabim to besedo, naskočila. Obsojala nas je, ker vabimo tega človeka na gimnazijo. Ravnatelj je moral kloniti pod silnimi pritiski.«

Štimčeva je prepričana, da gre za odsev slovenskega šolstva. Kot je dodala, bi se nekaj podobnega verjetno zgodilo tudi na ostalih gimnazijah in tudi fakultetah. »Gospodu Krkoviču sem se opravičil. Njegov prispevek k osamosvojitvi izjemno spoštujem. Opravičil sem se mu zaradi odpovedi predavanja, ki se je zgodila, ker v prekratku času, ko sem ugotovil, da del šolske zbornice nasprotuje, nisem mogel ugotoviti, ali predavanje sodi v obvezni del rednega pouka. Vprašanje obveznosti za maturante znotraj rednega pouka je bil temelj odpovedi. Gospoda Krkoviča sem prosil za razu-

mevanje,« je pojasnil ravnatelj Anton Grosek.

Da je bila z odpovedjo predavanja Krkoviča kar šestkrat kršena zakonodaja, so ugotovili v Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve, zato so zadevo prijavili šolski inšpekciji. »Zanašamo se na to, da bo šolska inšpekcija opravila svoje delo,« je poudaril predsednik združenja Aleš Hojs, ki se je aktivu profesorjev zgodovine Gimnazije Jožeta Plečnika hkrati opravičil, ker bodo tudi zaradi te poteze verjetno tarče dodatnega šikaniranja.

V razpravi so nekateri poslanci ocenili, da parlamentarna odbora, ki sta skupaj zasedala, nista pristojna za opredeljevanje do ravnanj posameznikov. »Ne more biti formalna vloga državnega zbora presojanje o tem, katera in kakšna predavanja bodo posamezne šole izvedle,« je menila Vesna Vervega iz vladne SMC. Kritičen je bil Franc Breznik iz SDS. »Zgodovino naj pišejo zmagovalci. Zmagali smo v tej vojni, a ne smemo govoriti o tej zgodovini. Mi kot zmagovalci te vojne ne smemo govoriti o tej zgodovini. O tej zgodovini naj govorijo tisti, ki so zavirali osamosvojitve, ki so bili na drugi strani te vojne in so bili v vseh zadnjih procesih oproščeni,« je opozoril na nesmisel.

Poslanci so se dotaknili tudi vprašanja, ali je v slovenskih šolah dovolj vsebin, ki govorijo o slovenski osamosvojitvi. Po besedah Mateja Tonina iz N.Si jih je premalo. »Če ne poznamo vseh razlogov, zakaj je do neke stvari prišlo, se nam zdijo stvari samoumevne. Imam občutek, da se točno to dogaja v Sloveniji, da je številnim mladim generacijam samostojna Slovenija samoumevna. Stvari, ki so samoumevne, pa običajno ne spoštujemo.« Pristojni so po drugi strani zatrjevali, da je vsebin, povezanih z obdobjem nastajanja države v naših šolah dovolj. Vse predlagane sklepe sta parlamentarna odbora zavrnila.

Nova stranka v Sloveniji?

Koalicija za otroke gre se je preimenovala v **Gibanje za otroke in družine**, ki se namerava aktivno vključiti v politiko. Kot je povedal vodja Aleš Primc, nameravajo v prvi vrsti delovati kot gibanje, če jim bo to olajšalo nastop na volitvah, pa bi lahko ustanovili tudi stranko. Po njegovih besedah bodo v središče postavili otroke, družine in starejše in bodo naredili vse, da jim bo lepše kot do zdaj. Sodelovati nameravajo z vsemi strankami, s katerimi bodo našli skupne točke, konkretnih dogovorov o sodelovanju pa za zdaj še ni bilo.

»Danes je dan veselja in upanja, danes je najbolj vesel dan po 20. decembru,« je predstavitev gibanja začel Aleš Primc, tudi ob prisotnosti in uvodni besedi sovoditeljice Koalicije Za otroke gre Metke Zevnik. Kot je dejal, bodo še naprej delovali tako civilno-družbeno, kot tudi na političnem področju, v njihovem programu pa je tisto, kar Slovenija ta trenutek najbolj potrebuje. »V Sloveniji nam vlada elita, ki misli, da vse ve, lahko rečemo celo podivjana elita, ki ne spoštuje niti ustave niti zakonov, zato je nujno potrebno, da svoje dosedanje delo tudi v interesu otrok in družin nadgradimo s politično dejavnostjo,« je povedal.

Med glavnimi točkami, strnjanimi v programski deklaraciji, gibanje poudarja, da je v Sloveniji treba vrniti spoštovanje do življenja, materinstva in očetovstva, slovenske kulture, dela, nedeljkega počitka in krščanstva. Gibanje nasprotuje poseganju v življenje nerojenih otrok, ostarelih in bolnih. Zavzema se za pošteno plačilo delavcem, ustvarjanje razmer za večje zaposlovanje mladih in uspešno gospodarstvo. Pri gospodarstvu opozarjajo predvsem na potrebo, da se ga razbremeni davkov in da se odpravi administrativne ovire.

Prepričani so tudi, da v Sloveniji potrebujejo pravičnejše pravosodje, obvezno samoobrambno usposabljanje fantov in bolj pozitiven pogled na življenje. V zvezi z možnostjo nastopa na naslednjih volitvah je dejal, da se bodo nanje pripravljali in »bomo pripravljeni, ne glede na to, kdaj bodo«. Podrobneje o sodelovanju z drugimi stran-

kami ni govoril, saj kot je povedal, si želijo sodelovati z vsemi, s katerimi bodo našli skupne točke. Na vprašanje o morebitni sestavi koalicije z SDS pa je odgovoril: »Če bo to koalicija, ki bo na volitvah zmagala in če bo to koalicija, ki bo omogočila razvoj in uresničitev našega programa, bo to prava koalicija za našo državo.«

Sicer pa meni, da s strani politike v Sloveniji trenutno ni nobene želje po dialogu ali sodelovanju, kar velja tudi za vladajočo SMC. Po njegovih besedah je čas, da začne politika poslušati ljudi, da se elite pri svojih »plenilskih apetitih nekoliko umaknejo in da dovolijo ljudem, da zadihajo.«

POGOVOR Z LJUDMILO NOVAK (2)

»Videla sem, kaj ste Slovenci ustvarili«

Poslanica v državnem zboru, članica komisije za Slovence po svetu in predsednica Nove Slovenije je preživela deset dni med nami v Argentini. Pred odhodom smo se z njo pogovarjali o položaju v Sloveniji, o stranki in o naši skupnosti. Sledi zadnji del pogovora:

Smatrate, da je Nova Slovenija znotraj enotna, povezana, ali različne smeri lahko pripeljejo do trenj?

Lahko trdim, da je stranka zelo enotna, da delamo vsi v isti smeri. S tem ne mislim, da nimamo znotraj stranke tudi včasih različnih mnenj. A smo ena od najbolj demokratičnih strank, tako da vse najpomembnejše odločitve sprejemamo na najvišjih organih stranke.

V določenem trenutku je v naši skupnosti negativno odjeknilo zadržanje stranke ob zakonu o arhivih. Zakaj se je stranka tako odločila?

Stranka se je odločila in podprla zakon, ki dejansko bolj odpira arhive in je več gradiva dostopnega. S strani nekaterih pa je bila narejena manipulacija, češ, da mi ščitimo UDBO, v resnici pa gre za zaščito žrtev. Arhivi so dosjeji žrtev, ne dosjeji udbovcov, če tako rečemo. Arhivi so vedno odprti za vse raziskovalce, preiskovalce, kriminaliste, tako da ti lahko normalno opravljajo svoje delo in vsak lahko normalno dostopa do teh arhivov, seveda omejeno.

Govorilo se je, da glede možnosti dostopa do določenega gradiva odloča kak uradnik, ne pa stroka.

Ne, ni tako. Po mednarodnih konvencijah je odredeno, da morajo biti določeni osebni podatki zaščiteni. To velja za vsakega človeka. Sem spada, na primer, zdravstveno stanje drugega človeka, njegova družinska razmerja, in razne druge človekove pravice. Torej, če nekdo še živi, in ti hočeš videti, nek dosje, potem se pač tiste osebne podatke anonimizira. Nekdo, ki dela kot raziskovalec, ali kriminalist, se lahko obrne na komisijo in pove, zakaj tudi te podatke potrebuje; lahko dobi vse. Problem je v tem, ker je bila v Sloveniji uničena večina arhivov, na podlagi katerih bi lahko ugotovili, kdo so storilci. Tukaj pa gre večinoma za dosjeje žrtev in ne bi bilo niti prav, da vsak lahko o vsakem zve vse. Recimo, če je neki oče imel dosje, ki ga je pisala UDBA, zagotovo o njem ni pisala vse resnice, vse lepo in prav. Jaz imam povsem mirno vest, ker smo preštudirali ta zakon, se odločili na podlagi tih dokazov, na podlagi posveta s strokovnjaki. In če danes vprašamo raziskovalce, preiskovalce, imajo dostop do vsega gradiva.

Glede političnega položaja v Sloveniji je težko je razumeti, da nastane nova stranka in v nekaj mesecih zmaga na volitvah.

To kaže tudi na nezrelo demokracijo v Sloveniji. Vemo, da imajo levičarji več finančnih sredstev, imajo v oblasti medije. Ko se zavedajo, da trenutna leva oblast ne bo dobila podpore, se tisti stranki odpovedo, ustanovijo drugo stranko, kot da je to nova stranka, ki da bo rešila vse probleme. Ta stranka ima hitro in močno medijsko podporo. Moram pa reči, da so ljudje včasih naivni in verjamejo, da bodo neki novi obrazi rešili vse probleme in se ne zavedajo, da so v ozadju pravzaprav stari stranci, ki največ odločajo. Seveda mediji v tem odigrajo svojo vlogo. Ljudje bi se morali dejansko bolj zanimati, kaj kdo dela, kaj je že naredil in ne verjeti, da bo nekdo, ki se čez noč pojavi, rešil vse težave.

Kaj smatrate, da je glavni vzrok za nezanimanje, ali celo nasprotovanje političnemu delu?

Ljudje hitro nasedejo neki politični propagandi, takšni ali drugačni. Potem so razočarani in ne gredo na volitve, s tem pa pripomorejo, da ponovno zmagujejo tisti, s katerimi se ne strinjajo.

Menite, da je v prihodnosti možno močno sodelovanje med strankami desnice? Menite, da bi se Slovenska ljudska stranka lahko vrnila v Državni zbor?

Vrnitev v Državni zbor je zelo težka. Do sedaj je to uspelo samo Novi Sloveniji z res trdim delom, z veliko motivacijo. Jaz želim, da bi tudi Ljudski stranki to uspelo. V Novi Sloveniji smo vedno za sodelovanje, vendar na nekem enakopravnem partnerstvu, na pošten način. Tukaj pa moram reči, da mora tudi desnica veliko narediti, da se bodo ti odnosi med strankami izboljšali. Pričakujem, da bo desnica boljša od leve. Zato pa tudi desnica potrebuje neko prenovu.

Ta prenova bi bila dotok novih ljudi, novih voditeljev?

Ni rešitev v tem, da nastajajo nove stranke. Pomembno je, da prepričamo ljudi, ki so apatični, ki niso zainteresirani, ki nimajo upanja, ki ne vidijo rešitev; da te ljudi pripeljemo na volišče. Pripeljali pa jih bomo s tem, da jim bomo ponudili nekaj pozitivnega, neko upanje, nekaj boljšega. Moje prepričanje je, da moramo ponuditi dober program, da moramo biti verodostojni,

enako tudi stranke in voditelji, da bodo ljudje verjeli, zaupali, šli na volitve in take voditelje, take stranke podprli.

Med nami v Argentini ste bili dobrih deset dni. Kakšne vtise odnašate?

Kar se tiče slovenskih organizacij imam zelo pozitivne vtise. Tukaj sem res videla, kaj so Slovenci ustvarili iz nič, ko so morali začeti na novo, v novi deželi. Veliko ste ustvarili. Predvsem pa me navdušuje to, kako ste uspeli ohranjati jezik, kako pridobiti mladino, da tudi mladi vztrajajo pri tem, da še tretja in četrta generacija govori slovensko. To je vedno težje. Vendar je toliko ljubezni do slovenstva, do slovenske domovine, ki je bila v preteklosti tudi kruta do tistih prvih, ki so prišli, ki so se morali nasilno izseliti, pa so vendarle vzgojili svoje otroke v ljubezni do slovenstva. Potem sem bila tudi pozitivno presenečena, koliko intelektualcev, koliko potenciala je tukaj. Koliko izobraženih ljudi, iz različnih strok, na pomembnih položajih. In kako ste spoštovani v argentinski družbi. Lahko bi rekla, da vam je mogoče Bog dal težko nalogo, ko ste morali priti sem, hkrati pa ste s svojim znanjem, s svojo kulturo, s svojimi vrednotami tudi pomagali k rasti te dežele. Danes, ko sem bila na romanju v Lujanu, in sem videla toliko je slovenskih družin, kako velike so družine, kako mladi sodelujejo, pojejo, sem prav o tem premišljevala, da je bila vaša

Z gospo Ljudmilo Novak se je pogovarjal Tone Mizerit

pot težka, hkrati pa je bila tudi blagoslov, da ste uspeli ohraniti družino, ne samo slovenstvo, ampak krščanske vrednote in tudi vero. Če bi vse te družine ostale v Sloveniji, bi mogoče bil kakšen kristjan manj, predvsem pa kakšen družinski član manj. Vidim, da so tukaj družine zelo številne, kar v Sloveniji manjka, hkrati pa so zelo verne.

Za konec prosim še vaše sporočilo, vaš nagovor naši skupnosti.

Zahvaljujem se vam vsem, ki ste tukaj znali ustvariti novo življenje, s pozitivno mislijo na Slovenijo, kljub temu, da ste bili izgnani, da ste veliko trpeli in so se vam godile krivice. Pa vendar imate tako radi svojo prvo domovino, da ste v tej ljubezni do domovine vzgojili tudi svoje otroke in svoje vnuke. Zato sem vam hvaležna. Jaz vas tudi doživljam kot poslanike slovenstva tukaj, med Argentinci, ker ste s svojim življenjem in delovanjem prinesli pozitivno podobo o Slovencih. Hkrati pa moram reči, da sem hvaležna tudi Argentini, vaši drugi, in mnogim že prvi domovini, ki vas je sprejela, cele družine, in vam dala možnost, da ste si tukaj ustvarili svoje življenje. Spoznala sem, da na vas ne gledajo kot na manjvredne državljane, ampak imate zelo pozitiven status v argentinski družbi.

Še kakšno misel?

Preživela sem lepe dneve tukaj med Slovenci. Veselim se tudi srečanj sedaj v domovini, saj nekatere skupine že odhajajo tja. Z njimi se bom srečala. Tako, da se veselim, da bomo ohranjali stike še naprej, in da bomo lahko čim več argentinskih Slovencev pozdravila tudi v Sloveniji. Nekatere mlade družine so prišle v Slovenijo, tam našle nove možnosti in si želim, da bi bilo čim več takih, ki si želijo priti in bi v Sloveniji dobili novo priložnost za življe.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Majhni nemiri so v družbi lahko izrazi zdrave rasti, veliki pa znak so bolezni.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Vdan v usodo, kakor že tolikokrat v zgodovini, argentinski državljani v nemoči opazuje, kam ga pelje potek dogodkov, ki jih sedanja vlada ne more prepričljivo obvladati. Čeprav položaj ni brezupen, skrb navdaja ljudi in skupine, ki so morda pričakovale bolj milo usodo in hitrejši izhod iz krize. Težko vprašanje pa je, če morda ni enako pričakovala tudi vlada. V tem primeru bi lahko umestno govorili o naivnosti ali celo nesposobnosti.

Na pogorišču. Precej časa pred odhodom kirchnerizma z oblasti smo na teh straneh opozarjali, da nas skrbi delovanje tedanje vlade, ne samo zaradi tednjega stanja, temveč predvsem zaradi posledic, ki naj bi jih prinesli omenjeni ukrepi. »Za sabo bodo pustili le pogorišče« smo kdaj izjavili. Tako se je zgodilo. Preteklega 10. decembra sta se narod in vlada znašla na ostankih nekdanje slave. »Sic transit...« (Tako mine slava sveta). Nove zgradbe pa se ne da postaviti kar na ostankih stare. Najprej je treba podreti staro razpokano zidovje, potem počistiti prostor in končno utrditi temelje in začeti graditi na novo. Za to je potrebno precej časa. Težaško delo bo opravljeno, morda, do konca leta. A potem pride vse ostalo, da bo nova zgradba zablestela v stari slavi. Za to bodo potrebna dolga leta, pod pogojem, da bomo pametni in pridni. Vprašanje je, če se tega zaveda opozicija, ki kar nekajkrat meče polena pod vladne noge. Ti pojavi so včasih tako grobi, da odgovor pride iz lastnih vrst, ko sindikalist opozori svojega kolega, da je ob enakem koraku kirchnerizma navdušeno ploskal, sedaj pa zliva gnojnico na vlado. Nekaj zdrave pameti je pripomoglo, da je predsednikov veto na zakon o odpustitvi iz služb skoraj padel v pozabo. Samo levi sindikalizem, je za ta četrtek napovedal splošno stavko. Vse tri peronistične CGT pa so mirno požrle pričakovani udarec.

Ponovno dolar. Ameriška valuta je vedno »kriva« vseh argentinskih težav. Nizka protivrednost za časa prejšnje vlade je bila kriva propada domačih ekonomij v notranjosti države. Macri je odpravil »kladu« (cepo) in osvobodil trg. A sedaj, kot posledica te svobode, dolar ponovno preveč pada. V vladi stojijo pred izbiro: pustiti ponovno upadanje vrednosti domače valute, kar hudo škodi izvozu, ali podpreti ceno dolarju, kar pa bi ojačilo

inflacijo. Kaže, da je trenutno inflacija glavna skrb. Aprila je preseгла 6%, maja naj bi se sukala okoli 3,5%. V drugi polovici leta, za katero vlada napoveduje pričakovano izboljšanje, pa naj bi postopoma pojenjala, tako, da bi proti koncu leta padla pod en odstotek. Kaj je vzrok padanju dolarja? Pojav večje količine ameriške valute na prostem, trgu. Precej tujega kapitala prihaja, da izkoristi ugodnosti visokih bančnih obrestí. Kar nekaj tujih podjetij načrtuje visoke investicije in vliva dolarje na domači trg. Tudi Argentinci jemljejo ameriške bankovce iz »žimnic«, jih prodajo in pese naložijo v razne državne bone in druge vabljive investicije. Vzporedno pa pomanjkanje denarja v rokah prebivalstva povzroča hud padec potrošnje, ki sicer zavira inflacijo a tudi gospodarstvo. Vse upanje (vlade in ljudi) se sedaj opira na velika javna dela, ki jih vlada načrtuje, da bi povečala zaposlenost in vlila denar na domači trg. Bo to uspelo?

Upokojenci in še kaj. Da bi izboljšal socialno stanje prebivalstva, pa tudi, da pospeši uspano potrošnjo, je predsednik že nekaj časa govoril o izboljšanju na področju pokojnin. To je stara argentinska težava, ko pokojnine nikakor ne zadoščajo, da bi starejše osebe vredno živeli zaslužen pokoj. Problem se je še ojačil, ko je prejšnja vlada namenoma napačno izračunavala pokojninske vsote. Tako je prihranila denar, ki ga je uporabljala v druge, večkrat zgrešene namene. Upokojencu sta v tem stanju ostali dve možnosti: da skloni glavo in potrpi; ali pa da se pritoži na sodišče. Te sodbe navadno trajajo dolga leta, da upokojenec prejme kar je njegovega. Sedaj je vlada v parlament poslala zakon, kjer bodo posodobili pokojnine vsem, ki so v takem stanju. To je kakih 2.400.000 upokojencev. Prejemki se jim bodo zvišali povprečno 45%. Če mu to uspe si Macri zagotovi priljubljenost starejših, obenem pa zamaši usta tistim, ki trdijo, da dela samo za bogate. Medtem pa se premikajo tudi sodni postopki v zadevi primerov korupcije. Lázaro Báez je v središču pozornosti. Najprej je njegov drugi sin zahteval od sodnika naj se umakne, ker je jasno, da vso krivdo meče na njegovega očeta, v senci pa pušča prejšnjo vlado, ki mu je posredovala denarna sredstva. Sedaj je tudi Báez sam zavzel isto stališče. Puščice letijo proti gospe Cristini, ki gotovo ne spi mirno. Časi se spreminjajo.

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN - 56. OBLETNICA

Praznik poveže ljudi!

Znova nas je povezal praznik in nas privabil na isti naslov, R. Carrillo 2362, kjer deluje Slovenski dom San Martín. V nedeljo, 15. maja, smo praznovali 56. obletnico njegove ustanovitve. To je naš praznik z veliko začetnico - praznik zvestobe, vztrajnosti, ponosa; praznik slovenske besede.

Na binkoštno nedeljo smo se ob 9. uri zbrali v kapeli zavoda Srca Jezusovega. Ob petju *Himne za sveto leto usmiljenja* je v spremstvu ministrantov, narodnih noš in zastavonoš pristopil k oltarni mizi župnik g. Igor Grohar. Daroval je zahvalno sv. mašo, ki jo je vodil Janez Filipič, in nam v pridigi opisal delovanje Svetega Duha. Za praznično vzdušje so poskrbeli Slovenski pevski zbor San Martin in šolski otroci, ki so pod vodstvom in ob orgljanju prof. Lučke Marinček Kastelic ubrano spremljali mašno bogoslužje. Po obhajilu smo s slovenskim šopkom in s pesmijo *Marija skoz' življenje* počastili Marijo Pomagaj in se ji priporočili. Sv. maše se je udeležil tudi sanmartinski župan Gabriel Katopodis.

Praznovanje smo nadaljevali v domu. V mrzlem, deževnem jesenskem dopoldnevu se je prilegel topel zajtrk, ki so ga mladi postregli v gostinskem prostoru. Ob klepetu je urica hitro minila in že je bilo treba malo pred enajsto v spodnjo dvorano.

Vse navzoče je prijazno pozdravila Caterina Podržaj in izrekla dobrodošlico gostom. Na slavo so prihiteli sekretarka Veleposlaništva Republike Slovenije v Argentini, gospa Petra Kežman, predsedniki in zastopniki krajevnih domov ter ustanov. Nato smo z

iskrenim domoljubjem sprejeli argentinsko in slovensko zastavo ter zapeli narodni himni.

Predsednik doma, dr. Viktor Leber nas je iskreno nagovoril: »Praznik poveže ljudi, se glasi današnje geslo 56. obletnice našega predragega Slovenskega doma San Martin. Res je, veliko imamo razlogov za praznovanje. Moramo praznovati z ljubeznijo in hvaležnostjo delo in trud naših prednikov za ustanovljeni dom San Martin. Moramo praznovati z veseljem kulturno dediščino, vero in ljubezen do domovine, ki so jih usidrili v naših srcih. Mi, njihovi potomci, moramo s spoštovanjem praznovati našo pripadnost dvema kulturama. Moramo praznovati s ponosom, ko vidimo mlade, ki radi gojijo naprej slovenstvo in čustvo do doma. Torej mirno in z zadovoljstvom lahko praznujemo, saj praznik poveže ljudi. Poveže nas z istim ciljem, saj smo družina - slovenska skupnost v tujini. Praznujmo!«

V imenu veleposlaništva je spregovorila gospa Petra Kežman in domu želela veselo in zdravo leto. Napovedala je vrsto dejavnosti ob praznovanju 25-letnice slovenske državnosti in nas povabila k udeležbi.

V nadaljevanju smo si na ekranu ogledali, kako prazniki povezujejo sanmartinsko družino. Skozi vse leto se prav čez praznične dni spletajo mreže prijateljstva med člani organizacij, ki delujejo v domu. Predstavitve v slikah je natančno pripravila Štefi Leber.

Na rojstni dan Slovenskega doma so veselo prišli učenci in učenke Rožmanove šole, ki jo vodi Nina Pristovnik Díaz. A ne praznih rok; z velikim paketom. Domu

so poklonili prelepe pesmi: *Smeh je zdravilo* (V. Gergolet, S. Vilar, B. Grabnar), *Praznik* (Nace Duh), *Kuharji* (D. Turičnik/I. Stergar), *Zapojmo - zaigrjmo* (Lenčka Kupper). Petje je vodila Saši Podržaj in orglala Lučka Kastelic. Lepo in navdušeno so zapeli! Sodelovale so tudi učiteljice in starši. Enkratno darilce!

V prazničnem razpoloženju smo bili veseli, nasmejani, sproščeni, zadovoljni. Za dodaten odmerek dobre volje pa je poskrbela amaterska igralska skupina, ki nam je v režiji amaterskega režiserja predstavila *Amatersko predstavo*.

AMATERSKA PREDSTAVA

To je naslov enodejanke, ki jo je napisal Branislav Nušič. V režiji Toneta Podržaja so nam igralci predstavili, kaj se zgodi, ko se amaterski igralci odločijo za igranje. Pisatelja naprosijo, naj jim napiše igro in ko jim ta ustreže, se pojavijo težave. Nadlegujejo ga z raznimi pripombami, ki jih pisatelj upošteva. A na koncu ga spravijo ob živce, ker mu vseh osem parov odpove in gre njegovo delo po gobe.

Sanmartinski amaterski igralci so nam odlično zaigrali, vsak v svoji vlogi: Pisatelj - Tone Podržaj, Visoka gospodična - Luciana Dimnik, Mala gospodična - Juli Kastelic, Mladi gospod - Niki Štumberger, Čebulnik - Joško Filipič, Gospodična - Martina Filipič, Jecljavec - Marko Škulj, Šepavka - Andi Žagar, Gospa - Marta Rupnik Jerman. Na odru so bili vsi sproščeni in nam dinamično podajali besedilo. Nasmejali so

publiko, ki je nastop nagradila z močnim aplavzom.

Pri predstavi so sodelovali: Cecilija Močnik Tašner, Sonja Petkovšek Boltežar (kostumi); Regina Truden Leber (maskiranje); scenski prostor: Niko Škulj, Toni Kastelic, Tone Belec, Ivan Medvešček, Jože Skale, Dani Žagar; luči: Rudi Dimnik.

Zadnjo točko programa po zamisli Vere Breznikar Podržaj smo posvetili vsem, ki so nekoč z nami praznovali. V objem hvaležnega spomina je Slovenski pevski zbor San Martin čuteče zapel pesem *Praznik poveže ljudi* (Igor Pirkovič/Igor Podpečan).

Sledile so besede zahvale vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi praznovanja. Še enkrat HVALA vsem imenovanim na programih, ki jih je lično grafično oblikovala Mikaela Podržaj, in vsem nevidnim sodelavcem.

Prireditve je podprl Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Praznovanje smo nadaljevali ob pogrnjenih mizah. Ob zvokih ansambla Die Freunde so nam mladi postregli okusno kosilo, ki so ga pripravili Brigi Leber Medvešček in sodelavke ter Jože Jerman in sodelavci. Res lepo smo se imeli in se veselo zavrteli.

Po tako doživetem praznovanju smo odhajali domov s skrito željo, da bi nas prazniki še naprej povezovali in da bi nam bil slovenski dom ognjišče, ki ga vsakdo poišče kot lastovka.

VB

Fotografije: Tone Belec

BLAŽENI CURA BROCHERO (18)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

Zločinsko izdajstvo

Medtem, ko je narod duhovnika častil kot očeta, učitelja in dobrotnika, so bili tudi zlobneži, ki so ga hoteli odstraniti. Brochero si je zaradi svojega duhovnega poslanstva in prenove družinskega življenja nakopal sovraštvo podležev in izkoriščevalcev strasti, posebno še peklenškega hujskača hudiča.

Jože Gabrijel je z vsemi močmi iskal, da bi odvrnil vraga od družin, da bi tako zmagalo božje kraljestvo. Da bi ga ubili, so mu pripravili past v katero bi lahko padel vsak duhovnik pri izvrševanju svojega poslanstva.

Brochero so poklicali, da bi šel spovedat na smrt bolnega moža; odvedli so ga daleč v hribe. Na koncu poti je spremljevalec ostal zunaj pred bajto, duhovnik pa je vstopil in se znašel v temni sobi. Vprašal je spremljevalca, zakaj je taka tema. Ker ni videl obraza bolnika, spremljevalec pa mu ni odgovoril, je Brochero stopil k oknu in ga odprl. Približal se je postelji, odkril glavo tistega, ki je ležal in vzklilnil: »Kako ste me poklicali tako pozno, saj je vendar že mrtev.« Morilec je namreč, med pričakovanjem duhovnika, po božji previdnosti umrl.

Brochero je obrnil mrliča in videl, da je imel v roki bodalo. Vzel ga je, se približal spremljevalcu in ga prisilil, da mu je povedal, kaj to pomeni. Spremljevalec je priznal, da so ga hoteli ubiti. Duhovnik je ogorčeno odgovoril: »Tudi ti si zločinec, ker si me privedel sem.« Zahteval je, da naj prizna svoj greh in se pokesa.

Spovedal ga je. S svojim pogumom je zopet pridobil eno dušo.

REDOVNICE PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

Prevažanje gradbenega materiala

Medtem, ko se je vsako leto zbralo tisoč udeležencev na duhovnih vajah, ki jih je msgr. José Luque imenoval čudežen izviri žive vode v naših hribih, je Brochero vztrajno nadaljeval z delom za Dekliški zavod. Njegov način dela že poznamo: dober zgled, veliko navdušenja in sodelovanje vseh. Neki časnikar časopisa »El Eco de Córdoba« (odmev Córdoba) je zapisal: »Skoraj tristo oseb, ki jih je spodbujal duhovnik Jože Gabrijel Brochero, mu je sledilo pri prevažanju lesa in apna za stavbe, ki jih je namenjen zgraditi v Villa del Tránsito. Naložen les je bil oddaljen 10 km od stavbišča. Tam je bilo prvo srečanje. Duhovnik je privezal tram z vrvo in začel vleči, drugi so mu sledili: Človekoljubni duhovnik je načeloval karavani. Ko so privlekli les do vasi, jih je tam že čakala druga skupina, ki je bila pripravljena, da bodo prenašali apnenec za apno.«

Vse skupaj je čudež

V zadnjih časih je Brochero pogosto potoval v Córdoba, da bi navezal stike z redovnicami presvetega Srca Jezusovega, ki naj bi prišle v vas.

Znano je, da vsaka ustanova zahteva veliko pogojev: cerkveno dovoljenje, primerne osebe, stavbe, sredstva za

vzdrževanje ... Jože Gabrijel se je predvsem pogovarjal z duhovnikom Davidom Luquejem, ravnateljem Inštituta in s sestro Catalino Mario Rodríguez. Vprašanja so bila odprta in obsežna in čeprav so v nekaterih stvareh imeli različna mnenja, so vseeno prišli do skupnih praktičnih zaključkov. Dognali so, da se delo, ki naj bi ga vršile redovnice v Villa del Tránsito, popolnoma sklada s pravili njihovega reda. Nova ustanova bi bila samo presaditev in prva veja tega košatega drevesa.

Duhovnik je želel, da bi bila stavba popolnoma v soglasju z okusom redovnic, ki se bodo tam naselile. Zato je v svoji rahločutnosti povabil duhovnika Luqueja, da bi si prišel ogledat stavbišče in delo ter bi imel možnost nasvetovati in morda nekoliko spremeniti načrte.

V začetku leta 1878 je bil duhovnik Luque v vasi in si je lahko mirno ogledal načrte in zidanje stavbe. Nasvetoval je nekaj sprememb in navdušil vse z obljubo, da bodo redovnice kmalu prišle. Mimogrede je užival zdravilnost vode in podnebja na področju Traslasierra.

Njegovi vtisi so nepozabni: »Stavba za redovnice je lepa; duhovnik je na razpolago z največjo predanostjo. Mislim, da je to velika in lepa ustanova. Dom duhovnih vaj je prijeten in trden; vse skupaj je pravi čudež. Morda se čudež sliši malo pretirano, vendar je bilo vse narejeno brez državne podpore, samo po božji Previdnosti in močni volji, žrtvah ter junaški odpovedi skromnega delavca sv. Cerkve.«

(Dalje prihodnjic)

MENDOZA

Romali smo k Mariji

Petnajstega maja 2016 smo Slovenci v Mendози imeli Marijino romanje v Santuario Schoenstatt, v Distrito Benegas, Občina Godoy Cruz. Udeležilo se nas je veliko število odraslih, mladine in otrok.

V osrčju prelepega travnika, okrašenega z jesenskimi barvami, v prostorni dvorani sta somaševala častita gospoda Robert Brest in Janez Cukjati. Več otrok v narodnih nošah je ponosno vstopilo v dvorano v spremstvu obeh duhovnikov.

Praznik je bil velik, saj je bila tudi binkoštna nedelja.

Poleg tega smo počastili in molili k Mariji Pomagaj, ki je krasila oltar skupaj s podobo Marije Schoenstatt. Donelo je ljudsko petje izbranih pesmi za to priložnost. Na orgle je igral profesor Tone Štirn.

Pridigal je g. Robert Brest, duhovnik iz Slovenije, ki je

za nekaj časa prišel v Argentino. Vsebina pridige, v skladu obeh praznikov, nam je segla globoko v dušo. G. Robert je tudi vodil duhovno obnovo, ki smo jo imeli na predvečer v Slovenskem domu, s katero smo se pripravili na romanje.

Poudariti moramo, da se bodo mnogi naši malčki dolga leta spominjali na lepo romanje k Mariji. G. Robert jih je ljubeznivo vključil kot glavne romarje. Pred oltarjem in ob sliki brezjanske Matere je otrokom prirčno znal razložiti, kar se je dogajalo. Blagoslovil jih je in vsakega pokrižal. Zahvaljujemo se za njegovo navdušenje, globoke misli in izraženo ljubeznivost.

Po končani homiliji je g. Brest izročil vsem romarjem pozdrave g. delegata slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, msgr. dr. Jureta Rodeta in g. Francija Cukjati iz Buenos Airesa. V njunem imenu je tudi imenoval gospoda Janeza Cukjati za dušnega pastirja Slovencev v Mendози, mu zaželel srečo pri pastoralnem delu in ga blagoslovil. Vsi smo hvaležno zaploskali. G. Janez Cukjati je istočasno župnik pri mendoški fari Nuestra Señora de Fátima, tako da je njegova odgovornost zelo velika in delo kar obremenjuje.

Zaključili smo sv. mašo s pesmijo na čast Fatimski Mariji, katere stoletnico prvega prikazovanje na Portugalskem bomo praznovali prihodnje leto.

Po končanem obredu se nam je že prileglo kosilo, pijača in družaben pogovor s sorodniki, prijatelji ter obema duhovnikoma. Vzdušje je bilo zelo veselo.

Okrepčani smo se ob tretji uri v procesiji napotili na

hrib, k Marijini cerkvi. Med procesijo smo molili rožni venec in peli Marijine pesmi. Tam smo Marijo počastili in se vrnili v dvorano. Skupina fantov je ubrano zapela lavretanske litanije Matere Božje. Nato smo vsi navzoči počastili sveto Rešnje Telo, se zahvalili Bogu in čustveno zapeli priljubljeno pesem »Marija skoz' življenje«.

Čeprav je v Mendози že več dni deževalo, nam je na dan romanja Bog naklonil oblačen a ne deževen dan, v krasnem in mirnem okolju. Celo sonce je za trenutke pokukalo med petjem litanij, kakor da bi Marija stopila z oblakov. Gotovo so bile naše prošnje uslišane. Z globokim doživetjem in zadovoljni smo se vrnili na svoje domove.

Majda Nemanič

Spomnili so se Erlicha

Na dvorišču Teološke fakultete v Ljubljani so pripravili žalno slovesnost v spomin na umorjenega profesorja Lamberta Ehrlicha. Udeleženci so obiskali tudi kraj zločina na Streliški ulici, kjer je 26. maja 1942 »narodni heroj« Franc Stadler Pepe poskrbel za likvidacijo vizionarja samostojne Slovenije.

Obletnica smrti etnologa, teologa, duhovnika in voditelja mladih Lamberta Ehrlicha je bila letos na četrtek. Ker je bil ta dan praznik

Svetega Rešnjega telesa in krvi, je društvo Združeni ob Lipi sprave spominsko slovesnost pripravilo že v sredo. Nekaj nad petdeset ljudi se je opoldne zbralo na Streliški ulici v prestolnici in skupaj odšlo do spomenika

Lamberta Ehrlicha pred Teološko fakulteto. Po uvodni pesmi okteta slovenskih bogoslovcov je zbrane nagovoril akademik Janez Juhant. »Praznujemo 25-letnico samostojne države Slovenije. Ob srebrni obletnici nam državljanska dolžnost in človeško spoštovanje narekuje ta spomin na vse, ki so si prizadevali za našo samostojno državo. Lamberta Ehrlicha lahko označujemo kot enega idejnih očetov naše osamosvojitve,« je poudaril. Spomnil je na njegovo družino v Žabnicah pod Svetimi Višarjami, kjer se je Ehrlich kalil v zvestobi slovenstvu in krščanstvu. Ustavil se je pri njem kot profesorju, ki je sredi tridesetih let mladim na višarskih srečanjih govoril o viziji samostojne Slovenije, in nadaljeval z okupacijo, ko si je Ehrlich kot edini zunaj tabora komunistov sposoben organizirati upor proti okupatorju prizadeval za ilegalno oblikovanje slovenske vlade. To in njegova jasna protikomunistična naravnost sta bila glavna razloga, da se je partija odločila za njegovo likvidacijo.

Njegova ideja je živela naprej in pred petindvajsetimi leti obrodila svoj sad. Ehrlich je že pred vojno izoblikoval idejo slovenske države znotraj srednjeevropske državne zveze. Po okupaciji je, kot je pred leti pripovedoval Kajetan Gantar, dokončno prelomil z idejo jugoslovanstva in sestavil program z naslovom *Slovenski problem*, v katerem je poudaril dvoje: Za slovenski problem ni druge rešitve kot popolna suverenost. Da bi taka majhna suverena slovenska država mogla varno obstajati, se mora povezati s skupino drugih srednjeevropskih držav v veliko in močno državno zvezo. Za uresničenje svojih idej je s somišljeniki med okupacijo že leta 1941 začel izdajati ilegalno glasilo *Slovenija in Evropa*. Njegove načrte so prekrižale krogle atentatorjev, zato pa je do danes ostal živ njegov zglede ljubezni do naroda in domovine. Prištevamo pa ga tudi med slovenske pričevalce za vero.

Blaženi Lojze Grozde

Na dan 27. maja, pred 93 leti, se je v Zgornjih Vodalah v župniji Tržišče rodil blaženi Alojzij Grozde, dijak mučenec, čigar relikvije hrani romarsko središče Zaplaz v škofiji Novo mesto. Na obletnico njegovega rojstva Cerkev na Slovenskem že šesto leto zapored praznuje njegov god.

»Alojzij Grozde je čudovit zgled krščanskega življenja in tako vzor za vsakega kristjana, še posebej za mladino. Njegova mučeniška smrt iz prezira do vere razodeva zvestobo krščanskim idealom, ki so jih ljudje v naši deželi, pogumno izpovedovali tudi v najhujših trenutkih življenja slovenskega naroda,« je ob praznovanju godu zapisal postulator postopka za Grozdetovo kanonizacijo, msgr. Igor Luzar.

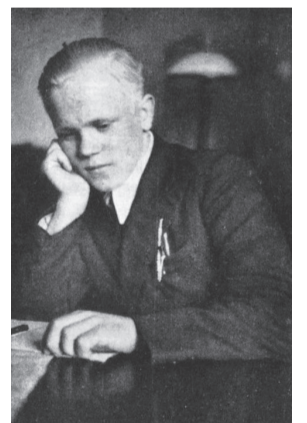
Alojzija Grozdeto je za blaženega v imenu papeža Benedikta XVI. razglasil tedanji državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone, ko je dejal: »Po goreči želji našega brata Andreja Glavana, novomeškega

škofa, in drugih bratov v škofovski službi ter mnogih vernikov, in potem, ko smo slišali za mnenje Kongregacije za zadeve svetnikov, z našo apostolsko oblastjo dovoljujemo, da se častitljivi Božji služabnik Alojzij Grozde, verni laik iz Katoliške akcije in mučenec, ki je v moči evharistije s svojo stanovitno vero in zvestobo do Kristusa, sprejel preganjanje vse do mučeniške smrti, odslej imenuje blaženi in se njegov god obhaja na krajih in po ustaljenih pravnih predpisih vsako leto 27. maja, na dan njegovega rojstva in svetega krsta.«

Blaženi Grozde je čaščenje evharistije ter Jezusovega in Marijinega Srca z veliko gorečnostjo širil med svojimi vrstniki, ker je hotel h Kristusu pritegniti čim več mladih. Njegovo dosledno in vzorno krščansko življenje je bilo zakoreninjeno v zakramentu sprave in v evharistiji, ki jo je imenoval »Sonce mirnega življenja«. Na Mirni so ga 1. januarja 1943 pod krivo obtožbo umorili parti-

zani. Tako je pretrpel mučeniško smrt, ki so mu jo prizadeli iz sovraštva do vere.

Njegove relikvije

so bile ob prvem praznovanju godu leta 2011 s pokopališča v Šentrupertu prenesene v osrednje svetišče novomeške škofije, v Marijino cerkev na Zaplazu, kjer so bile položene v oltar. Vsako prvo nedeljo v mesecu je na Zaplazu Grozdetov molitveni shod s sveto mašo, litanijami in molitvijo za kanonizacijo. Kapela z njegovimi relikvijami je v teh letih postala cilj mnogih romarjev iz vse Slovenije in iz tujine. Na njegovo priprošnjo so bila že nekatera uslišanja.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SE BOMO LAHKO SPET PELJALI Z ROGOM?

Predsednik uprave Gorenja Franjo Bobinac in predsednik uprave BTC Jože Mermal sta podpisala pismo o nameri, s katerim družbi napovedujeta sodelovanje pri obujanju blagovne znamke koles Rog. Najprej bodo ponudili osveženo in izboljšano različico nekdanj priljubljenih koles pony, nato pa še gorska, cestna in električna kolesa.

OBVLADANJE RAČUNALNIKA

Dobra četrtina oz. 26 odstotkov Slovencev ima zelo dobro oz. nadpovprečno razvite e-veščine, je razvidno iz nove publikacije E-veščine in digitalna ekonomija državne statističnega urada. Z računalnikom je bilo lani opremljenih 78 odstotkov slovenskih gospodinjstev, prav toliko jih je imelo dostop do interneta.

DAN AFRIKE V LJUBLJANI

V Ljubljani se je razvijala konferenca dan Afrike, ki je že peta po vrsti, letos pa je bila namenjena obravnavi razvojnih izzivov in razvoja afriške celine ter poglobitvi dvostranskih odnosov med afriškimi državami in Slovenijo. Pokrovitelj konference je bil predsednik DZ Milan Brglez, ki je v pozdravnem nagovoru ob odprtju konference dejal, da tovrstni dogodki prinašajo boljše poznavanje celine in držav, na katere se ob množici izzivov, s katerimi se v zadnjem času soočata tako Slovenija kot Evropa, prevečkrat pozabi.

DRUGI TIR

Predsednik vlade Miro Cerar je na obisku v Luki Koper poudaril, da vlada ne bo odstopila od projekta drugega tira in bo storila vse za njegovo izgradnjo. Gradbeno dovoljenje za drugi tir je postalo pravnomočno, poleg tega pa naj bi bile odstranjene tudi vse ovire za začetek gradnje izvedljivega tira.

PO SVETU

MAMA, OČE IN OTROCI

V povezavi s pojmom zakonska zveza in družina prihaja do vse večje zmede. Niso problematične le izjave raznih politikov in aktivistov, ampak tudi neenotnost njihove opredelitvi znotraj same zakonodaje Evropske unije ter razlike na področju zakonskega in družinskega prava v članicah povezave, ki lahko vodijo v napetosti med njimi. Ta kaos želi med drugim urediti Evropska državljanska pobuda *Mama, oče in otroci*. Njeni avtorji prihajajo iz sedmih članic Evropske unije, podpišejo jo lahko vsi v osemindvajseterici. Namen Evropske državljanske pobude *Mama, oče in otroci* je zaščititi zakonsko zvezo in družino. »Želi, da bi se znotraj vseh evropskih dokumentov uveljavila ena definicija zakonske zveze, to je trajna in zvesta zveza med moškim in žensko, ter da družina pomeni odnose med očetom, mamo in otroki, torej je skupnost očeta, mame in otrok,« pojasnjuje Mojca Magdič Belc, ki koordinira kampanjo podpore petičiji v Sloveniji.

MEDNARODNA HINAVŠČINA

Jordanija, ki ima šest milijonov prebivalcev, nudi zavetje trem milijonom beguncev. Patriarhalni vikar države nadškof Maroun Lahham je za spletni portal Vatican Insider pojasnil, da je razlog za to gostoljubnost Jordanije in dejstvo, da begunci prihajajo iz sosednjih držav - Iraka in Sirije. Tudi on je prepričan, da je skrajno Islamsko državo mogoče ustaviti samo tako, da od nje prenehamo kupovati nafto po nizki ceni in ji prenehamo prodajati orožje. Po njegovih besedah vojna ni omejena le na območje Sirije, ampak so vanjo posredno vključene Amerika, Rusija, Evropa, Turčija, Saudova Arabija in Katar. Zlasti ZDA je vikar obtožil velike hinavščine, saj prav ona od Islamske države, ki je zasedla območja vrtin, kupuje poceni nafto in ji prodaja orožje.

SVOBODNJAKI V ZDA

V Združenih državah je konec tedna potekala konvencija Svobodnjaške stranke, na kateri so tokrat prvič v zgodovini sodelovali delegati iz vseh 50 zveznih držav. Za imenovanje se je potegovalo 18 kandidatov, zmago je v drugem krogu osvojil Gary Johnson. Ta je na volitvah kandidiral že leta 2012, a tokrat upajo na večji uspeh, zlasti zaradi nezadovoljstva nad Donaldom Trumpom in Hillary Clinton. Svobodnjaška stranka je po moči tretja politična stranka v ZDA, čeprav precej zaostaja za republikansko in demokratsko. Johnson je tako leta 2012 osvojil le odstotek vseh glasov.

SREDOZEMSKO GROBIŠČE

Visoki komisariat Združenih narodov za begunce ugotavlja, da so brodolomi in nesreče migrantskih ladij in čolnov med severno Afriko in Italijo v zadnjih sedmih

PISALI SMO PRED 50 LETI

MANJŠINE

... Združena Evropa ne sme biti lažna krinka ne za germanski, ne za latinski, ne za slovanski imperalizem. Bo očetova hiša za vse, ali pa je sploh ne bo in bodo na naših grobovih drugi gradili svoje domove. Bo torej očetova hiša za vse, ali pa velika ječa, če ne ogromno pokopališče za vse! Ko se torej borimo za pravice slovenskih narodnih manjšin, se borimo za lepšo in edino možno bodočnost slovenskega naroda, se pa v enaki meri borimo za lepšo in edino možno bodočnost naših sosedov.

SLOVENC V ARGENTINI

25. maj - rojstni dan argentinske svobode. ... Argentina je tudi nova domovina številnih Slovencev. Vsi so bili ob proslavi rojstnega dne njene svobode združeni z argentinskim narodom z željo, da bi ga prava domovinska ljubezen mogla zediniti še bolj v delu za še večji razmah Argentine, da bo v še večji meri domovina svobodnih, zadovoljnih in srečnih ljudi.

Uspeli sestanek Slovenske krščanske demokracije v Buenos Airesu. Bil je v soboto, 21. maja, ob sedmih zvečer v Slovenski hiši. Udeležilo se ga je nad vse pričakovanje lepo število strankinih funkcionarjev, zaupnikov, članov ter somišljenikov. Veliko pa jih je zadržalo nenadno močno deževje, ki je nastopilo proti večeru. Kljub temu so bili zastopani prav vsi okraji Vel. Buenos Airesa. Sestanek je pričel podpredsednik Slovenske krščanske demokracije g. Miloš Stare s kratkim pozdravnim nagovorom, nato pa dal besedo g. Pavlu Fajdigi, da je poročal o delu in sklepih 5. mednarodnega kongresa krščansko demokratskih strank v Limi, Peruju. ...

Osebnostne novice. Družinska sreča. V družini Matevža Vodnika in njegove žene ge. Ivce roj. Bečan se je rodila hčerka Marta Marija. Hčerko Marijo Sandro so dobili v družini Franca Malovrha in njegove življenjske družice ge. Lenči roj. Zupan. V družini Nikolaja Terčiča in njegove žene ge. Marijane Hartman se je tudi rodila hčerka Gabrijela. V družini Juana Carlosa de Acosta in Nade roj. Dolenc se je pa rodil sinček Gabrijel Marko.

(Svobodna Slovenija, 26. maja 1966 - št. 21)

dneh po ocenah terjali najmanj sedemsto življenj. Kot je v Rimu povedala tiskovna predstavnica komisariata Carlotta Sami, se število smrtnih žrtev nanaša na tri nesreče, ki so se zgodile prejšnjo sredo, četrtek in petek, temelji pa na navedbah preživelih. Po navedbah Mednarodne organizacije za migracije Italija beleži porast števila prihodov migrantov. V tem tednu so namreč v Sredozemlju rešili in do italijanskih pristanišč prepeljali približno 13 tisoč migrantov. Še prejšnji teden je na obale Italije prišlo samo 1700 prebežnikov.

TURČIJA GROZI

Turški zunanji minister Mevlut Cavusoglu je zagrozil, da bo Turčija prekinila dogovor z Evropsko unijo o upravljanju migracijskih tokov, če Bruselj ne bo ukinil vizumov za turške državljane. Združenim državam Amerike pa je ponudil sodelovanje v skupni operaciji v Siriji, pod pogojem, da v njej ne bodo sodelovali Kurdi. Minister je zavrnil tudi možnost, da bi Ankara spremenila svojo protiteroristično zakonodajo, kar je eden od pogojev, ki jih je unija postavila Turčiji v zameno za ukinitve vizumskega režima. Cavusoglu je dejal, da se Turčija bori proti »več kot eni teroristični skupini«, med njimi tudi proti prepovedani Kurdski delavski stranki. Zato je po njegovih besedah v takih okoliščinah nemogoče spreminjati protiteroristično zakonodajo.

RESUMEN DE ESTA EDICION

CONOCER LA HISTORIA

Eslovenia celebra los 25 años de su independencia. Sin embargo se multiplican los debates acerca del conocimiento de la historia por parte de los jóvenes. Es que esa parte de la historia eslovena todavía no está incluida en los textos escolares. Además, recientemente hubo hechos y conflictos con el tema por parte de las autoridades de establecimientos educativos, ante reuniones, organizadas por profesores de historia, con personajes claves de la guerra de la independencia. Las trabas ideológicas todavía son fuertes en algunos grupos, que practican la nostalgia hacia el antiguo régimen yugoeslavo. Una reciente reunión conjunta de las comisiones parlamentarias de Educación y de Defensa no arrojó resultados concretos, pero su desarrollo demostró la necesidad de clarificar el tema y brindar a los jóvenes elementos, para que puedan comprender la independencia y valorar el esfuerzo que llevó a la nación al camino de un Estado propio e independiente. (Pág. 1)

NUESTRA ENTREVISTA

Publicamos en este número la segunda parte de la entrevista. Realizada a la Sra. Ljudmila Novak, diputada en el parlamento esloveno, miembro de la Comisión Parlamentaria para los Eslovenos por el Mundo y presidenta del partido Nueva Eslovenia. Esta vez nos habló de la situación de su partido, el problema de los archivos históricos y abordó el tema de la apatía política de la población, que muestra un rechazo a los partidos y no concurre a las elecciones. En la parte final se des hizo en elogios hacia la colectividad eslovena en la Argentina y ponderó su fidelidad a las tradiciones y a los valores eslovenos y cristianos. También agradeció a la Argentina haber recibido a nuestros ancestros y brindarles una segunda patria solidaria y bondadosa. (Pág. 2)

FESTEJOS EN SAN MARTÍN

La colectividad eslovena, reunida en el Centro de la localidad de San Martín, celebró los 56 años de su actividad. El domingo 15 de mayo primero agradeció a Dios las bendiciones recibidas son una misa. Luego, en las instalaciones del Centro, un festival artístico de cantos y actuaciones, puso el toque cultural a la celebración. Asistieron representantes de todos los centros amigos y también de la Embajada Eslovena en Buenos Aires. Un almuerzo de camaradería, y música con baile, sellaron la jornada, que nos confirmó, una vez más, según rezaba también el lema de la jornada, que la fiesta une a la gente. (Pág. 3)

PEREGRINACIÓN EN MENDOZA

La comunidad eslovena de Mendoza organiza todos los años, en el mes de mayo, actos alusivos a la devoción mariana. Esta vez organizó, el domingo 15 de mayo, una peregrinación al Santuario Schoenstatt, en el Distrito Benegas, Godoy Cruz. Asistieron muchos fieles, quienes a la mañana participaron de una misa, oficiada por los sacerdotes Robert Brest in Janez Cukjati. El padre Brest también transmitió la decisión de la autoridad eclesial, que el padre Cukjati sea el encargado de la misión católica entre los eslovenos en Mendoza. Por la tarde la ceremonia culminó con una procesión hasta la capilla de la Virgen, en medio de rezos y cánticos. (Pág. 4)

BEATO LOJZE GROZDE

El 27 de mayo es la fiesta litúrgica del beato esloveno Lojze Grozde, quien el 1. de Enero de 1943 fuera torturado y asesinado por los comunistas en la localidad de Mirna. Proclamado mártir, fue beatificado por el papa Benedicto XVI. Sus restos fueron trasladados en 2011 desde la sepultura en Šentupert al santuario mariano de Zaplaz, donde son venerados por numerosos peregrinos. Grozde fue un apóstol de la oración y la devoción al Sagrado Corazón de Jesús y de María. Con apenas 20 años, y sólo por su fe. Sufrió horribles torturas y ofrendó su vida. Hoy es objeto de culto y dispensador de gracias. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Jorge Komar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **svobodna.ba@gmail.com**
Za Društvo ZS: Jure Komar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Vera Breznikar Podržaj, Tone Belec in Majda Nemanič. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ XXXX.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekečega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Ferreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 e-mail: ferrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torika do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450,

Ramos Mejía, Buenos Aires.**Planika catering - Ani Rode** Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica. Selan - M.N. 61199. Psicoterapia individual, de pareja y familia. Atención psicológica para adolescentes y adultos. Libertad y Av. Corrientes - Zona microcentro-Tribunales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: veroselan@yahoo.com.ar
Horario de atención: Lunes a Viernes 9 a 13 hs.

OSEBNE NOVICE

Krst

V Mendoza, v cerkvi Nuestra Señora del Carmen, Godoy Cruz, je bila krščena **Catalina Žumer**, hčerka Nika in Marjane roj. Jerman. Botrovala sta Sani Žumer in Magdalena Jerman Sušnik. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Smrt

V San Justu sta umrla Janez Kožar (91) in Florjana Mizerit (93). **Naj počivata v miru!**

Naročnina Svobodne Slovenije za 2016

Naši naročniki dobro vedo, kako se v Argentini cene nenehno spreminjajo. Nemo goče je postaviti stvarno ceno, dokler vsaj okvirno ne poznamo vseh podrobnosti. Zato ne moremo nastaviti naročnine, dokler ne vemo kaj bo zahteval grafični sindikat, kako se bo spremenila cena papirja, itd. Za to potrebujemo vsaj nekaj mesecev.

Medtem pa lepo prosimo naročnike, da po svoji možnosti plačajo znatno vsoto »na račun«; ko bo pa znana dokončna naročnina, doplačajo zadevni znesek.

OBVESTILA

NEDELJA, 5. junija:
Spominska proslava žrtev vojne in revolucije, ob 10. v Slovenski hiši**SOBOTA, 11. junija:**
Poslovilni večer Rast XLV v Slovenski hiši.**NEDELJA, 12. junija:**
Procesija sv. Rešnjega Telesa.

Spominska proslava v Hladnikovem domu po maši.

ČETRTEK, 16. junija:
Z.S.M.Ž. San Martín vabi na spominski sestanek v Domu ob 16. uri.**NEDELJA, 19. junija:**
Očetovski dan.

Na Pristavi po maši izredni občni zbor.

SOBOTA, 25. junija:
Buenos Aires celebra Eslovenia ob 25. obletnici samostojne države Slovenije. Ob 11,30 zahvalna sv. maša v buenosaireški stolnici in ob 13. uri kulturni in družabni program na av. de Mayo in Peru.**NEDELJA, 3. julija:**
Kosilo upokojencev v Našem domu v San Justu ob 13. uri.

DAROVALI SO

Za dobrodelni sklad ZSMŽ San Martin so, namesto osebnega darila P.M. ob 80-letnici, darovale \$2.800,- družine Smersu, Truden, Voršič, Polda in Susana. **Vsem res iskrena hvala!**Zedinjena Slovenija vabi na
Spominsko proslavo

na čast žrtvam vojne in komunistične revolucije na Slovenskem

10.00 - Sveta maša v cerkvi Marije Pomagaj.

11.00 - Poklon pred spomenikom.

V dvorani škofa Rožmana:

- Slavnostni govor: dr. Andrej Fink.
- »Nad menoj žari tvoj zglede« - Akademija v izvedbi članov Slovenske vasi.

v nedeljo 5. junija v Slovenski hiši – Ramón Falcón 4158

- VSI LEPO VABLJENI! -

BUENOS AIRES CELEBRA ESLOVENIA

25. OBLETNICA
SAMOSTOJNE DRŽAVE SLOVENIJE11:30 - ZAHVALNA SV. MAŠA
V BUENOSAIREŠKI STOLNICI13-18: KULTURNI IN DRUŽABNI PROGRAM
NA AV. DE MAYO IN PERUSOBOTA
25. JUNIJA

Prisrčno vabljeni! Zabeležite si datum!

SLOVENCİ IN ŠPORT

KER ODLIČNO SKAČE - ZLATI RED ZA ZASLUGE

Predsednik republike Borut Pahor je na slovesnosti v Predsedniški palači vročil državno odlikovanje, zlati red za zasluge, slovenskemu športnemu skakalcu Petru Prevcu za izjemne športne dosežke, prispevek k uveljavljanju Slovenije na svetovnem športnem prizorišču in navdih mladim.

KONEC TROSKOKOV ZA ŠESTAKOVO

Slovenska atletinja Marija Šestak je tudi uradno končala športno pot. Sedemtridesetletna Šestakova je slovenska rekorderka v troskoku tako v dvorani kot na prostem; na olimpijskih igrah v Pekingu je leta 2008 v izjemnem finalu skočila 15,03 metra in osvojila šesto mesto. Na OI leta 2012 v Londonu je bila 11., bronasta je bila na dvoranskem SP v Valencii leta 2008, srebrna na dvoranskem EP v Torinu leta 2009 in peta na SP na prostem v Osaki leta 2007.

MARIBORČANI SPET ZMAGALI POKAL SLOVENIJE

Nogometaši Maribora so zmagovalci pokala Slovenije. V finalu v Kopru so Mariborčani po enajstmetrovkah z 9:8 premagali Celje. Mariborčane je v sedmi minuti v vodstvo popeljal Marwan Kabha, v 18. minuti je izenačil Matej Podlogar. V nadaljškju je v 109. minuti najprej Dare Vršič zadel za novo mariborsko vodstvo, Podlogar pa je v 112. minuti izid znova poravnal. Pri enajstmetrovkah so bili uspešnejši Mariborčani, odločilno je zadel Aleš Mertelj.

Za Maribor je to deveti pokalni naslov v 13. finalu.

KOLAJNA ZA KEGLJAČICO

Slovenija je na kegljaškem svetovnem prvenstvu osvojila prvo kolajno. Priborila si jo je Brigita Strelec, ki je osvojila srebro v sprintu. V finalu je izgubila s Poljakinjo Beato Włodarczyk z 0:2. To je njeno prvo posamično odličje na velikem tekmovanju.

DALEČ PREBIVAM a TVOJEGA SE ČUTIM SINA

RAST XLV
lepo vabi na **POSLOVILNI VEČER**
v soboto, 11. junija v Slovenski hiši.

19.15 sv. maša
20.30 program s katerim se bomo med potovanjem predstavili

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije

DRUŠTVO
SLOVENSKA
PRISTAVA

Vabi vse člane in prijatelje na izredni občni zbor,

Ki bo v nedeljo 19. junija po sv. maši.

Vas pričakujemo.